

Regional tillämpning av Barnkonventionen inom hälso- och sjukvården

---

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)
[Bakgrund](#)
[Genomförande](#)
[Utbildning](#)

[Samlad information](#)
[Länkar](#)
[Uppdaterat från föregående version](#)

Syfte

Rutinen är en regional tillämpning av [Lag \(2018:1197\) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter](#) (i fortsättningen: "Barnkonventionen"). Rutinen ska ge stöd till arbetet i Region Hallands verksamheter där barnrättsperspektivet ska beaktas, antingen direkt (patientnära) eller indirekt (beslut). Rutinen berör Region Hallands hälso- och sjukvårdsverksamheter som på något sätt kommer i kontakt med barn antingen som patienter eller som närstående. Rutinen syftar till att tydliggöra hur medarbetare och verksamheter inom Region Halland ska arbeta för att implementera Barnkonventionen på olika nivåer.

Bakgrund

Barnkonventionen som svensk lag trädde i kraft den 1 januari 2020. Detta innebär en starkt ställning och ett skarpare juridiskt verktyg för barnets rättigheter. Som barn räknas varje människa under 18 år.

Barnkonventionen består av 54 artiklar varav fyra är grundläggande principer. Dessa ska ses som vägledande hur helheten ska tolkas och som alltid ska beaktas när det gäller frågor som rör barn. Dessa fyra grundläggande principer handlar om icke diskriminering (artikel 2), barnets bästa (artikel 3), rätt till liv, överlevnad och bästa möjliga utveckling (artikel 6) och barnets rätt att komma till tals (artikel 12).

Att känna till barnkonventionens innehåll och att förstå hur den ska tolkas för att tillgodose barns rättigheter är nödvändigt för alla som i Region Hallands verksamheter direkt eller indirekt arbetar med frågor som rör barn.

Nedanstående följer beskrivning på olika perspektiv.

Barnperspektiv

Barnperspektivet innebär att den vuxna med hjälp av egna erfarenheter och kunskaper från till exempel den egna uppväxten, utbildning, yrkes- och familjeliv försöker sätta sig in i barnets situation för att själv bedöma vad som är barnets bästa.

Barnrättsperspektiv

Ett barnrättsperspektiv innebär att både den enskilda medarbetaren och hela verksamheten arbetar rättighetsbaserat och har strategier för arbetet med att genomföra FN:s konvention om barnets rättigheter.

Barnets perspektiv

Barnets perspektiv är barnets egen berättelse och tolkning av sin situation.

Genomförande

Barnkonventionen handlar om att ta vara på barns intressen och låta dem komma till tals i beslut som rör dem. Barnets åsikter ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad. Det krävs en kombination av olika åtgärder på olika nivåer i organisationen för att säkerställa att Region Halland arbetar enligt barnkonventionen.

Ledning och styrning

I dokument som används som underlag inför beslut, planering, genomförande eller uppföljning av verksamhet ska det framgå hur barnkonventionen beaktats i framtagandet av dokumentet. I samband med beredning av underlag inför beslut kan standardiserade frågor besvaras, *se länk om Standardiserade frågor*.

Ledningen ansvarar för att barnkonventionen beaktas i samband med verksamhetsutveckling, verksamhetsförändring samt andra beslut som rör barn.

Närmaste chef ansvarar för att medarbetare har kännedom om denna rutin och att medarbetare har relevant kompetens inom området.

Barnrättsperspektiv vid verksamhetsutveckling

Verksamheter som arbetar med barn ska utarbeta arbetsätt för genomförande av delaktighetsprocesser tillsammans med barn utifrån ett barnrättsperspektiv. Dessa arbetsätt ska användas inom tillämpliga områden i samband med verksamhetsutveckling samt vid uppföljning av verksamhetsutveckling.

Verktyg som verksamheter kan använda som stöd är exempelvis checklistor som finns samlat på [Vårdgivarwebben](#),

Barnrättsperspektiv vid patientmötet

Barn ska ges möjlighet till delaktighet vid möte med hälso- och sjukvården. Denna delaktighet består av olika delar:

- rätt att få relevant information
- rätt att komma till tals och bli lyssnad på
- rätt till inflytande utifrån ålder och mognad

Se länk, [Att samtala med barn, Socialstyrelsen](#).

Vid patientmötet ska barnet bemötas professionellt med rätt kompetens efter barnets behov. *Se länk, Barnrättsperspektivet vid patientmötet.*

Uteblivet patientmöte ska följas upp och vid behov genomföras vid senare tillfälle.

Den fysiska miljön, både vid patientmötet som i väntrummet, ska anpassas efter barnets behov och vara tryggt och barnvänligt.

Information som riktas till barn, som bland annat informationsmaterial, bildstöd och samtalskarta ska vara anpassat efter barnets behov, gärna bifogas när barn kallas till möten och användas vid själva besöket.

Utbildning

Region Halland möjliggör för medarbetare att arbeta enligt barnkonvention och att barnrättsperspektivet omhändertas genom bland annat att tillgängliggöra kunskap om barnkonventionen.

På [Kompetensportalen](#) finns det en grundutbildning om barnkonventionen både för nyanställda och sedan tidigare anställda inom Region Halland.

Utbildningen ger ökad kunskap om hur barnrättsperspektivet kan tillämpas i samband med verksamhetsutveckling samt i det patientnära mötet.

På Vårdgivarwebben finns också utbildningsmaterial som kan användas för fortbildning på arbetsplatsen.

Samlad information

På Vårdgivarwebben, se länk [Vårdgivarwebben](#), finns samlad information för hur arbetet i Region Halland ska bedrivas kring FNs barnkonvention. Den samlade informationen kan också fungera som kunskapsbank och stöd till verksamheterna.

Länkar

[Lag 2018:1197 konvention om barnets rättigheter](#)

[Att samtala med barn, socialstyrelsen](#)

[Barnkonventionen - Vårdgivarwebben](#)

[Rutin orosanmälan - Vårdgivarwebben](#)

[Kompetensportalen](#)

Standardiserade frågor - Vårdgivarwebben

Barnrättsperspektivet i patientmötet - Vårdgivarwebben

[Samtalskarta- Vårdgivarwebben](#)

Uppdaterat från föregående version

Information som riktas till barn, som bland annat informationsmaterial, bildstöd och samtalskarta ska vara anpassat efter barnets behov, gärna bifogas när barn kallas till möten och användas vid själva besöket.